

โรคพิษสุนัขบ้า ร้ายแรง แต่ป้องกันได้

ภญ.วลัยพรรณ พาณิชชานนท์ สถานพยาบาลชลเวช
คณะทำงานด้านวิชาการเภสัชกรรมและเครือข่าย APRs จ.ชลบุรี

หากคุณกำลังเดินทางไปไหนสักแห่งหรือกำลังป้อนข้าวหรือน้ำนม ให้สุนัขอยู่ แล้วบังเอิญโดนสุนัขกัด คุณควรต้องทำอย่างไร ?

คำตอบคือ คุณควรล้างแผลบริเวณที่โดนกัดด้วยน้ำสะอาดและฟอกด้วยสบู่หลายๆครั้งล้างสบู่ออกให้หมด เช็ดแผลให้แห้ง แล้วรีบไปพบหมอเพื่อให้หมอคุณแปลว่าสมควรต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหรือไม่ และถ้าได้รับการฉีดวัคซีนควรต้องฉีดให้ครบและตรงตามนัด ไม่เช่นนั้นคุณอาจติดเชื้อไวรัสกลายเป็นโรคพิษสุนัขบ้าได้

โรคพิษสุนัขบ้าคืออะไร โรคพิษสุนัขบ้าก็คือ โรคกลัวน้ำหรือโรคหมาว้อ (ในภาษาอีสาน) เป็นโรคติดเชื้อที่มีสาเหตุมาจาก Rabies Virus เป็นเชื้อไวรัสก่อโรคในสัตว์เลือดอุ่นเลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด เช่น สุนัข แมว วัว ควาย ลิง ชะนี กระรอก กระแต เสือ หมี หนู ค้างคาว รวมถึงคนด้วย ในประเทศไทยพบมากที่สุดคือ สุนัข รองลงมา คือ แมว หากถูกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่ไม่ใช่สุนัขกัดก็มีโอกาสที่จะติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าได้เช่นกัน

เชื้อไวรัสชนิดนี้สามารถติดต่อสู่คนได้โดยเชื้อไวรัสจะเข้าสู่แขนงประสาทและระบบประสาทส่วนกลาง หากเชื้อเข้าสู่สมองผู้ป่วยจะมีอาการคลุ้มคลั่ง คุร้าย กระวนกระวายและหากเชื้อเข้าสู่ไขสันหลังทำงานผิดปกติผู้ป่วยจะมีอาการอัมพาตและเสียชีวิตในที่สุด

ในปัจจุบันยังไม่มียาใดที่รักษาโรคพิษสุนัขบ้า ผู้ที่เป็นโรคพิษสุนัขบ่านั้นมีอัตราการเสียชีวิต 100 % แต่สามารถป้องกันได้โดยการฉีดวัคซีน

การรับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าตามกำหนดจะช่วยป้องกันการติดเชื้อได้ดีที่สุด หากลืมหรือมาไม่ได้ตามกำหนด ถ้านึกได้ ก็ควรรีบมารับวัคซีนต่อจนครบให้เร็วที่สุด ข้อมูลในปัจจุบันระบุว่าวัคซีนล่าช้ากว่ากำหนดไป 2-3 วัน ไม่ส่งผลถึงประสิทธิภาพของวัคซีน แต่ถ้าช้ากว่านี้ยังไม่พบข้อมูลการรับรองประสิทธิภาพ

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความปลอดภัย หากท่านโดนสุนัข แมว กัดหรือข่วน ควรได้รับการฉีดวัคซีน และอย่าลืมไปฉีดวัคซีนตามนัดพร้อมกับนำบัตรประจำตัวผู้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้ามาด้วยทุกครั้งนะคะ